

Prædiken til anden pinsedag

Joh. 6,44-51

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Jesus sagde: »Ingen kan komme til mig, hvis ikke Faderen, som har sendt mig, drager ham, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag. Der står skrevet hos profeterne: »Alle skal være oplært af Gud.« Enhver, som har hørt og lært af Faderen, kommer til mig. Ikke at nogen har set Faderen, undtagen den, der er fra Gud; han har set Faderen. Sandelig, sandelig siger jeg jer: Den, der tror, har evigt liv. Jeg er livets brød. Jeres fædre spiste manna i ørkenen, og de døde. Men det brød, som kommer ned fra himlen, gør, at den, der spiser af det, ikke dør. Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød, som gives til liv for verden.«

Johannesevangeliet 6,44-51

Johannes Sløk skrev engang først i halvfemsere en klumme i en eller anden avis. Måske var det den lokale Århus Stiftstidende, som jeg til tider bladrede i under studietiden. Jeg citerer den efter hukommelse, for det var ikke et af hans store værker, og det er mig bekendt med rette ikke blevet genoptrykt noget sted. Anledningen var angiveligt, at nogen havde sagt eller skrevet, at lykken ikke lå i et nyt køleskab. Sløk var efter eget udsagn umiddelbart overbevist af synspunktet, men besluttede sig alligevel for at se efter. Og ganske rigtigt i hans eller fru Sløks nye køleskab lå lykken ikke. Der lå kun en guldøl. Så drak han den. Selvfølgelig er det et eksempel på Sløks legendariske retoriske overlegenhed grænsende til arrogance, for der er selvfølgelig en pointe.

Hvem kan sige, at lykken ikke ligger i et nyt køleskab? Det kan kun den, der har et. Hvis man ikke kan se efter, hvordan kan man så vide, at lykken ikke ligger deri? Det samme gælder for guldøllen. Er den lykken? Nej, men den er rar at have, hvis man er tørstig. Og i det hele taget, hvis man er rigtig tørstig, måske så tørstig, at man bliver svimmel og har svært ved at koncentrere sig, ja, så tørstig at man ikke kan tale og kun tænker på at få noget at drikke, kan man måske godt tro, at lykken er et køleskab med kolde drikke. Hvem kan egentlig til-lade sig at sige, at det ikke er lykken? Sådan er der jo så meget, der ikke er lykken. Der er så

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 829, 125. årgang
Maj 2024
ISSN 0901-2214

mange steder, man nok ikke skal lede efter den. Lykken er så ikke i køleskabet, men den er heller ikke i klædeskabet, varmeskabet eller pengeskabet. Måske kan man ikke engang finde den i venskabet, ægteskabet eller forældreskabet. Måske er det ligeegyldigt, hvilke skabe man kigger i, så er lykken ikke lige dér, selv om det kan være svært at undvære det, som skabene indeholder. Ja, måske er lykken ikke i skabene, men man kan blive svært ulykkelig, hvis alle skabene er tomme. Så hvem kan egentlig tillade sig at udtale sig om, hvor lykken ikke befinder sig? Det kan jo kun den, der ved, hvor den befinder sig. Hvem af os gør egentlig det?

Jesus taler ikke om lykken i dagens tekst. Han taler om livet, det egentlige liv, det evige liv. Livet i verden. Det liv er åbenlyst noget helt end hans samtalepartnere søger. De har set ham bespise 5000 mand med fem brød og to fisk. Derfor søger de ham. For er det ikke livet? At have overflod af mad. Aldrig at have frygt for at skulle sulte og ikke at skulle anstrenge sig for at skaffe føde nok til alle. Det må da være et lykkeligt liv. Som dengang israelitterne blev udfriet af slaveriet i Ægypten og gik gennem ørkenen på vej mod det forjættede land, og Gud selv sørgede for dem. Han tog sig af dem, viste dem vej om dagen, og sørgede for, at de havde tilstrækkeligt at spise og drikke hver eneste dag. Er det ikke livet: at være under Guds omsorg, så de sultende får brød og de tørstende får drikke? Tilsyneladende ikke ifølge Jesus i Johannesevangeliet. Tværtimod faktisk. For det, der skete i fortiden, har ingen betydning i sig selv. Dengang fik de nok brød at spise, men det var blot almindeligt brød. Det holdt dem i live, men det gav dem ikke livet. De døde jo på et tidspunkt, så det evige liv, det sande liv fik de ikke. Det kommer nemlig først nu i Jesus selv. Han er

livets brød, det levende brød, der kommer ned fra himlen og giver liv til verden. Det han giver, er ikke materielt brød, der holder i live for en tid. Han giver livets brød, åndelig føde, som er evigt liv. Foretrækker man bagerbrød frem for levende brød, går man helt forkert. Så har man ingen gavn af Jesus, der er brødet fra himlen. Så fokuserer man på det midlertidige frem for det evige. Man lægger vægt på det forgængelige frem for det uforgængelige. Man ser værdi i det relative frem for det absolute. Man er ikke draget af faderen og kommer derfor ikke i relation til Jesus, som han selv udtrykker det i teksten.

Hvis man tænker på det jordiske liv, får man ikke del i det evige liv. Det indbyder nærmest til en gammeldags ideologikritik. Med sondringen mellem det, der hører dette fysiske liv og denne jordiske tilværelse til på den ene side, og det evige liv og den himmelske frelse på den anden side, er det nemlig alt for let at fortælle de sultne og tørstige, at lykken ikke ligger i køleskabet. Så bliver det bekvemt at sige til de fattige, at rigdom ikke gør lykkelig og slet ikke har betydning for det, der virkelig betyder noget. Det evige liv er ikke i pengeskabet. Sådan kan man nemt argumentere, når ens egne skabe er fyldt til bristepunktet. Ja, meget ofte er den argumentation netop blevet brugt til ikke at ville åbne sit overfyldte køleskab for de sultne, og at holde sit pengeskab sikkert aflåst for de fattige. For vi, der har nok, ved jo, at de andre hverken bliver lykkelige eller salige af at få vores goder. Og evigt liv har slet ikke noget med det at gøre. Så er det så let at vælge, især for de andre.

Johannesevangeliets skel mellem denne verden og livet i denne verden, der ikke kommer fra verden selv, men fra det levende brød, der kommer ned fra himlen, gør det let. For det er

selvfølgelig det, der skal foretrækkes. Det evige, uforgængelige frem for det timelige, forgængelige. Anderledes kan det ikke være, hvis man skal vælge. Så må det evige liv naturligtvis gå foran det fysiske, så må troen gå forud for alt andet. Og det, siger kritikken, får alle forskelle til at forsvinde og alle uligheder til at fordufte. Når alle bare har det evige liv, spiller uretfærdige vilkår i dette liv ingen rolle. Når vi er åndeligt forenet, kan vi være økonomisk splittede. Sådan vil kritikken lyde, at det evige liv og den samme ånd skjuler uligheden og dækker over uretfærdigheden. Derfor siger kritikken videre, må man fjerne den religiøse ideologi, så man kan komme til at gøre noget ved det, som den dækker over. Alle skal have ret til at se efter, om deres lykke ligger i køleskabet.

Ideologikritikken overser imidlertid, at dem med både køleskabe, klædeskabe og pengeskabe, dem i venskaber, ægteskaber og forældreskaber, os alle sammen, ikke kommer til Jesus på grund af vores overflod, lige så lidt som dem i underskud og elendighed har noget fortrin frem for andre. I forhold til Jesus gælder det, at ingen, hverken rig eller fattig, kan komme uden faderen drager. Så gælder intet af det, der skaber ulighed og uretfærdighed i verden, for over for ham står alle mennesker lige. Ingen kan påberåbe sig at have særlig ret, ja ingen kan mene at have nogen ret over for ham, for selv om man intet selv kan i denne verden, har man ikke ret til at få hjælp af ham. Uanset at man har opnået alt i denne verden, kan man ikke kræve at blive modtaget af ham. Selv ikke at man er født som et menneske giver ret til noget. Alle er på samme måde afhængig af Gud. Derfor kan ingen

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Mariendal Kirke, Frederiksberg
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk

komme til Jesus, hvis ikke faderen drager ham, som det lyder i teksten. Og dermed er alle på samme niveau, alle er ens, alle er eet. Vi siger, at de er forbundet i den samme ånd, for det, de er over for Jesus, er de i kraft af det, som faderen gør for dem. De er ånden, der forbinder os med Gud og hinanden, for der er ingen forskel i troen. I det evige liv er uligheden ophævet. Og kritikken overser, at det evige liv er nu. Den virkelighed i ånden, som op hæver alle forskelle, er det evige liv nu, for den, der tror, har evigt liv. Det er det evige liv, der skal leves nu. Det, der er bestemt af den Guds handling, der gør os alle lige, fordi vi alle er afhængige af ham på samme måde. Det liv må leves ud af den tro og sætte sig igennem i den verden, vi lever i. For det leves af det brød, der giver liv til verden. Det er livet i verden, at vi lever ud af det evige liv, hvori vi samlet i den ånd, som han sender til os. Det evige liv finder man ikke i køleskabet, men den guldøl, der ligger i køleskabet kan man heller ikke nyde for sig selv, når næsten tørster. For vi har del i livet på samme måde og er forpligtet over for det i samme grad, så det evige liv, der er stiftet i ånden, får virkelighed i den verden vi lever i. For det er livet i verden, at vi ufortjent har del i den samme ånd og lever i forpligtelse for hinanden, så vores egne skabe, uanset om det er køleskabe, klædeskabe, ægteskaber, venskaber og forældreskaber, uanset om de er bugnende fulde eller gabende tomme, er vi forbundet og forpligtet i fællesskabet med ham og hinanden, som vi udtrykker, når vi om lidt samles med ham om hans kød og blod.

Jesper Tang Nielsen,

Valgmenighedspræst i Vartov og Københavns Valgmenigheder

Salmer:

723: Naturen holder pinsefest

305: Kom, Gud Helligånd, kom brat

307: Gud Helligånd, vor igenføder

294: Talsmand, som på jorderige

286: Var I ikke galilæer

290: I al sin glans nu stråler solen